

Дисципліна з підготовки доктора філософії:

ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Спеціальність	221 “Стоматологія”
Освітньо-наукова програма	“Стоматологія”, 2026
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2025-2026
Статус дисципліни (обов’язкова/вибіркова)	вибіркова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	8 кредитів ЄКТС
Курс / семестр	II-III курси / 3-6 семестри
Укладач (і)	д.мед.н, професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ; к.мед.н, доцент ЗВО Людмила Фещук, surg.stom@vnmu.edu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ
Місце проведення, контакти	Кафедра хірургічної стоматології Адреса: 21000, м. Вінниця, вул.Пирогова, 46, телефон +380432509497 surg.stom@vnmu.edu.ua t001044@vnmu.edu.ua

1.ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених захворювань, а саме, гнійно-запальних захворювань, захворювань скронево-нижньощелепного суглобу, травматичних пошкоджень щелепно-лицевої ділянки, невритів і травматичних ушкоджень трійчастого та лицевого нервів, зубощелепних деформацій та аномалій, ви-світлюється проблематика пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформацій щелепно-лицевої ділянки у дорослих. Дисципліна аспірантом ви-вчається на протязі 2-3 року навчання.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Хірургічна стоматологія” є поглиблення теоретичної та практичної підготовки практикуючих аспірантів з хірургічної стоматології, набуття ними професійних практичних навичок для самостійної лікарської діяльності в закладах вторинної та третинної допомоги.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Хірургічна стоматологія” є формування нави-чок викладання на додипломному етапі навчання фахівців у ВНЗ з діагностики та лікування гній-но-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки, захворювань слизової оболонки порожнини рота, методики знеболення щелепно-лицевої ділянки та лікування патологій, що потребують хірургічного втручання, а також виявлення та лікування зубощелепних деформацій та аномалій, що в сукупності готує основу майбутньої професійної діяльності у якості викладача ВНЗ, науковця-дослідника у сфері клінічної стоматології та медицини загалом.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

РН12. Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди); демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Практичні заняття	90
Самостійна роботи	90
Медична практика	60
Всього	240

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви змістових модулів і тем
Модуль 1. Знеболення в хірургічній стоматології та видалення зубів: інструментарій, показання та протипоказання, підготовка хворого, ускладнення під час знеболення та видалення зуба і в післяопераційному періоді, їх лікування та профілактика.	
1.	Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Асептика та антисептика під час стоматологічних втручань на обличчі та в порожнині рота.

2.	Місцеве потенційоване знеболення. Загальне знеболення
3.	Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії. Обладнання для місцевого знеболення.
4.	Аплікаційна та інфільтраційна анестезія: показання, техніка виконання, ускладнення, їх профілактика і лікування.
5.	Провідникові анестезії на нижній щелепі: показання, техніка проведення, ускладнення, їх лікування.
6.	Блокада рухових волокон нижньощелепного нерва: показання, техніка виконання, ускладнення, їх лікування.
7.	Провідникові анестезії на верхній щелепі: показання, техніка проведення, ускладнення, їх лікування.
8.	Центральні провідникові методи знеболення нижньої та верхньої щелепи з прилеглими тканинами.
9.	Показання та протипоказання до видалення зубів, підготовка хворого до операції. Методики видалення зубів.
10.	Інструментарій для видалення зубів. Видалення коренів та зубів верхньої і нижньої щелепи. Ускладнення під час видалення зубів: клініка, діагностика, лікування і профілактика.
11.	Ускладнення після видалення зубів в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.
12.	Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Клініка, діагностика, лікування і ускладнення. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.
13.	Серцево-легенева реанімація в практиці хірурга стоматолога.
Модуль 2. Запальні та гнійно-запальні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки, клініка, діагностика, лікування.	
14.	Гострий одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп.
15.	Хронічний одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп.
16.	Гострий одонтогенний та неодонтогенний остеомієліт щелеп.
17.	Хронічний одонтогенний та неодонтогенний остеомієліт щелеп.
18.	Гострі запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба.
19.	Хронічні запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба.
20.	Гострі та хронічні одонтогенні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки.
21.	Гострі та хронічні неодонтогенні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки.
22.	Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки
23.	Гострі та хронічні захворювання слинних залоз.

Модуль 3. Травматичні пошкодження м'яких тканин, зубів та кісток щелепно-лицевої ділянки. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення, вроджені вади розвитку, набуті дефекти та деформації щелепно-лицевої ділянки.	
24.	Травматичні пошкодження м'яких тканин. Опіки, відмороження.
25.	Травматичні пошкодження зубів та кісток щелепно-лицевої ділянки.
26.	Пухлини та пухлиноподібні утворення м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.
27.	Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз.
28.	Злоякісні пухлини тканин ЩЛД.
29.	Вроджені та набуті вади розвитку ЩЛД. Незрошення губи та піднебіння. Короткі вуздечки губ та язика. Мілкий присінок. Хірургічне лікування.
Модуль 4. Відновлювальна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Планування відновлювальних операцій, підготовка хворих. Зубна та щелепно-лицева імплантація. Біологічні основи стоматологічної імплантації.	
30.	Пластика місцевими тканинами. Показання, техніка операцій.
31.	Пластика місцевими тканинами. Показання, техніка операцій.
32.	Пластика стебловим клаптом В.П. Філатова. Покази та техніка операцій.
33.	Біологічні засади та методи трансплантації кісткових, хрящових тканин. Вільна пересадка тканин. Шкірна та кісткова пластика. Вільна пересадка комбінованих трансплантатів. Результати, ускладнення.
34.	Пластика біля ротової ділянки. Післяопераційні деформації верхньої губи. Показання, техніка операцій.
35.	Мікрохірургія в практиці щелепно-лицевої хірургії: клапті з осьовим судинним малюнком, види, переваги та недоліки. Показання, техніка операцій.
36.	Контурна пластика для виправлення форми обличчя та щелеп. Показання, техніка операцій. Особливості лікування келоїдних рубців на обличчі.

37.	Косметичні операції на обличчі і шиї. Зморшки: етіологія, клініка, діагностика, методи лікування.
38.	Зубна та щелепно-лицева імплантація. Біологічні основи стоматологічної імплантації: Види імплантів.
39.	Хірургічний етап стоматологічної імплантації. Підготовка альвеолярного паростка до імплантації. Результати, ускладнення стоматологічної імплантації, їх лікування.
40.	Хірургічна підготовка порожнини рота до протезування.
41.	Хірургічні методи в комплексному лікуванні захворювань пародонту. Показання, техніка, кістково-заміщуючі матеріали.
37.	Лікувальна фізкультура, фізіотерапія в комплексі реабілітаційних заходів хірургічних стоматологічних хворих. Трудова експертиза при захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.
38.	Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя.

Медична (лабораторна) практика здійснюється під час роботи з хворими (в лабораторії):

№ з/п	Тема
1.	Кафедра хірургічної стоматології ВНМУ імені М.І. Пирогова
2.	Міська клінічна стоматологічна поліклініка м. Вінниці
3.	Стоматологічна клініка «Пріор»
4.	Науково-дослідна лабораторія функціональної морфології та генетики розвитку
5.	Навчально-наукова клініко-діагностична лабораторія ПЛР
6.	Науково-дослідна лабораторія експериментальної нейрофізіології
7.	Клініко-діагностична гастроентерологічна лабораторія
8.	Бактеріологічна лабораторія
9.	Науково-дослідна лабораторія доклінічного вивчення фармакологічних речовин
10.	Науково-дослідна клініко-діагностична лабораторія
11.	Клініко-діагностична лабораторія науково-дослідного інституту реабілітації інвалідів

Індивідуальні завдання: підготовка доповідей до участі у наукових заходах, реферативних конференціях, тренінгах. Наукове практичне дослідження або огляд наукової літератури з актуальних проблем стоматології, написання тез доповідей або статей за результатами роботи, участь у клінічних розборах, науково-практичних конференціях, засіданнях.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи. Case Study складних клінічних випадків. Проблемно-орієнтоване навчання: формулювання клінічних та наукових проблем, які вирішуються з використанням доказової бази. Семінари-дискусії: аналіз та критична оцінка останніх публікацій у провідних рецензованих медичних журналах. Дослідницько-орієнтовані методи: розробка дизайну дослідження відповідно до наукового інтересу здобувача. Пошук, відбір статей та синтез доказів відповідно до теми заняття. Гостьові лекції/вебінари: залучення фахівців-практиків та вчених, які представляють інноваційні методи в стоматології.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ – іспит.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до цілей і завдань теми та спрямований на оцінювання рівня сформованості клініко-аналітичних, дослідницьких і професійно-комунікативних компетентностей здобувачів. У межах поточного контролю
	застосовуються такі методи: ■ тестування та письмове/усне опитування з акцентом на аналіз клінічних ситуацій; ■ розв'язання проблемно-орієнтованих завдань, що передбачають обґрунтування клінічних рішень на основі доказової медицини; ■ контроль і експертна оцінка практичних навичок, зокрема інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень; ■ аналіз клінічних кейсів із формуванням аргументованих клініко-наукових висновків. Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за традиційною п'ятибальною шкалою відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Підсумковий контроль дисципліни – іспит	Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту на останньому занятті на третьому році навчання. Іспит має комбіновану структуру та включає: Теоретичну частину: обговорення питань щодо етіології, патогенезу, механізмів розвитку захворювань зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота, сучасних класифікацій, методів діагностики та принципів лікування відповідно до актуальних клінічних рекомендацій. Клінічний кейс-менеджмент: аналіз складного клінічного випадку з терапевтичної стоматології, зокрема за наявності коморбідної патології, ускладненого або резистентного перебігу захворювання, з обґрунтуванням діагностичної та лікувальної тактики на засадах доказової медицини. Науково-аналітичний компонент: аналіз та обговорення актуальних наукових публікацій за останні 2-3 роки за тематикою дисертаційного дослідження аспіранта з оцінюванням їхньої наукової значущості та можливостей практичного застосування отриманих результатів.
Контроль виконання самостійної роботи	Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в межах тем разом з аудиторною діяльністю, здійснюється під
	час поточного контролю на відповідних практичних заняттях. Оцінювання засвоєння тем, винесених виключно на самостійну роботу і не охоплених аудиторними заняттями, проводиться під час іспиту та враховується в підсумковій оцінці з дисципліни.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: оцінка з дисципліни (іспит) аспіранта складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит.

Форма поточного контролю успішності навчання: сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності аспіранта зі всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 120-бальну шкалу.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
-------------------	--

Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни	Поточна успішність – від 72 до 122 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 2 до 12 балів Сумарно від 123 до 200 балів.
Засоби контролю успішності навчання	Теоретичні питання, проблемно-орієнтовані ситуаційні завдання, результати лабораторних та інструментальних методів дослідження

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту
180-200	A	Відмінно Добре Задовільно
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань аспіранта

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно»

Оцінка «добре»

Оцінка «задовільно»

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно».

Оцінка «добре».

Оцінка «задовільно».

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінка «**відмінно**» виставляється аспіранту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється аспіранту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється аспіранту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється аспіранту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи аспіранта здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо аспірант засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття. Для оцінювання

проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (іспит)

Оцінка «відмінно».

Оцінка «добре».

Оцінка «задовільно».

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання практичних навичок

Оцінка «відмінно» виставляється аспіранту, який, знає хід та послідовність виконання практичної навички, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка «добре» виставляється аспіранту, який допускає неточності при виконанні практичної навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «задовільно» виставляється аспіранту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «незадовільно» виставляється аспіранту, який не може продемонструвати виконання практичної навички.

Оцінювання індивідуальної роботи аспіранта

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>).

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни аспіранту, який отримав призове місце (I-III) на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт молодих вчених з наявністю друкованої роботи

10 балів – додаються до оцінки з дисципліни аспіранту, який отримав призове місце (I-III) на внутрішньовузівській конференції молодих вчених з наявністю друкованої роботи.

8 балів – додаються до оцінки з дисципліни аспіранту за участь (без призового місця) у міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

6 балів – додаються до оцінки з дисципліни аспіранту за участь (без призового місця) у внутрішньовузівській конференції молодих вчених з наявністю друкованої роботи.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів, навчальні фантоми та муляжі, технічні засоби навчання (комп'ютери з доступом до мережі Internet, використання відео- та фототеки).

12. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності. Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам “Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова” (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться

викладачем на першому практичному занятті та на початку кожного аудиторного заняття.

Пропуски занять. Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно “Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова” (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf) **Порядок допуску до підсумкового контролю** з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то аспірант має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/Студенту>).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача чи студента) в робочий час.

13. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-хірургічної-стоматології>

/аспіранту

ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова)

1. Косметична отопластика з врахуванням біомеханіки шкіри : Навчальний посібник / Аветіков Д.С., Стебловський Д.В., Локес К.П., Резвіна К.Ю. – Полтава. –2020. – 108 с.
2. Історії хвороби з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. –К.: Альфа. Реклама, 2015. –196 с. (укр., рос., eng.).
3. Ушкодження щелепно-лицевої ділянки у дітей [Текст]: монографія /
4. Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Лохматова Н.М. та ін.; УМСА – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2019. – 120 с.
5. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки в амбулаторній хірургії [Текст]: навч. посіб. / Ткаченко П.І., Колісник І.А., Панькевич А.І., ВДНЗУ «УМСА». – Полтава, 2017. – 103 с.
6. Маланчук В.О., Кришук М.Г., Копчак А.В. Імітаційне комп'ютерне моделювання в щелепно-лицевій хірургії. –К.: Видавничий дім «Асканія», 2013. –231 с
7. Хірургічна стоматологія. Підручник / Іванишин О.М., Остапко В.Ю., Федорів Я.М. – Львів: ЛНМУ, 2021.
8. Oral and Maxillofacial Surgery / Raymond J. Fonseca – 3rd ed., Elsevier, 2018.Дентальна імплантологія: хірургічні та ортопедичні аспекти / Дворник В. , Добровольська О.В., Добровольський О.В.- Видавництво: Магнолія 2006. -2021. – 336 с.

9. Савчук О.В., Краснов В.Ю., Юрженко А.В., Азоді Фар С. Прогнозування успішності стоматологічної імплантації в пацієнтів з дефектами зубних рядів на тлі хронічного генералізованого пародонтиту. Сучасна стоматологія. 2021. № 5. С. 64-66.
10. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с
11. Semenov Ye. I. et al.: Comparative characteristics of dental defects and the volume of implantological care in the young population of Ukraine. Stomatological Bulletin 119(2), 2022, 60–65.
12. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2024. – 335 с. (чорно-білі).
13. Неспецифічні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки у дітей (клініко-морфологічні аспекти) [Текст]: монографія / Ткаченко П.І., Старченко І.І., Білоконь С.О. та ін.; ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2018. – 120 с.

Допоміжна

1. Інтраопераційна профілактика утворення патологічних рубців шкіри в різних ділянках обличчя та шиї : Монографія / Аветіков Д.С., Соколов В.М., Лоза Х.О. – Полтава, 2018. – 156 с.
2. Клініко-морфологічне та біомеханічне обґрунтування методик підйому та мобілізації шкірно-жирових клаптів у соскоподібній ділянці : Монографія / Аветіков Д.С., Соколов В.М., Стебловський Д.В. - Полтава, 2018. – 171
3. Нижня ритидектомія з врахуванням біомеханіки шкіри : Навчальний посібник / Аветіков Д.С., Стебловський Д.В., Локес К.П., Попович І.Ю. – Полтава, 2021. – 96 с..
4. Маланчук В.О., Копчак А.В. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні ураження щелепно-лицевої ділянки та шиї / Навчальний посібник. –К.: Видавничий дім «Асканія», 2008. –320 с. (укр., рос.).
5. Textbook of Oral and Maxillofacial Surgery / Neelima Anil Malik – 2nd ed., Jaypee Brothers, 2016.
6. Марченко О.І., Казакова Р.В., Дичко Є Н., Рожко М.М., Гевкалюк Н.О. Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей. – Івано-Франківськ, 2004. – 134 с.
7. Оперативна хірургія та топографічна анатомія / За ред. Шалімова О.О. – Київ: Здоров'я.
8. Вдосконалення хірургічного лікування пацієнтів з інволюційним птозом шкіри верхньої та середньої зон обличчя : Монографія / Аветіков Д.С., Соколов В.М., Яценко І.В., Локес К.П. - Полтава, 2017. – 152 с.
9. Фармакотерапія з фармакокінетикою: підручник для здобувачів закл. вищ. освіти / І. В. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. І. В. Кіреєва. — Самост. електр. вид. — Харків : НФаУ, 2023. — 378 с.
10. Шувалов С.М. Избранные работы по челюстно-лицевой хирургии.-Винницкая обласная типография Книга-Вега, 2018. - 257с.
11. Щелепно-лицева хірургія / За ред. Остапка В.Ю., Микитюка І.І. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2020.
12. Пластична та реконструктивна хірургія : підручник / Д.С.Аветіков, В.М.Соколов, К.П.Локес та ін. 2-ге вид., переробл. – Львів : «Магнолія 2006», 2021. – 432 с.
13. Хайтович М. В., Мазур І. П., Войтова Я. В., Юнакова Н. М., Турчак Д. В., Темірова О. А., Полякова Д. С. Вплив побічних ефектів антидепресантів на стан здоров'я ротової порожнини за даними анкетування пацієнтів та фахівців охорони здоров'я. //Світ медицини та біології. № 2 (84). с. 163 – 167. DOI 10.26724/2079-8334-2023-2-84-163-167. <https://womab.com.ua/ua/smb-2023-02/9813>
14. Павленко Е. М. Шляхи вдосконалення організації стоматологічних лікувально-профілактичних заходів в осіб похилого та старечого віку/ Е. М. Павленко, Г. Ф. Білоклицька, О. В. Ашаренкова, О. В. Копчак, С. Я. Черняк // Oral and General health. – 2023. - Vol. 4. - № 2. – Р. 12-15.
15. Mazur, I., Mazur, P. (2023). Oral health, periodontal phenotype in patients with different mineral density (morphotypes) of bone tissue. PAIN, JOINTS, SPINE, 13(3), 187–194. <https://doi.org/10.22141/pjs.13.3.2023.384>

16. Божик С.С., Мазур І.П., Гасюк Н.В., Радчук В.Б. Червоний плоский лишай як мультидисциплінарна проблема слизової оболонки порожнини рота. Моніторинг сучасних поглядів на проблематику. Oral and General Health, 2023, 1(4), с.11-16
17. Мазур І.П., Венцурик Ю.О. Омікс-технології в дослідженні мікробіоти ротової порожнини. Oral and General Health, 2023, 1(4), с.17-20
18. Мазур І., Твердохліб Н., Бурій О., Савченко В., Скульська С., Гасюк Н., Близнюк В., Скрипніков П., Левицька В. Стоматологи України — разом до Перемоги. Oral and General Health, 2023, 1(4), с.45-58.
19. Мазур І.П., Лехан В.М., Рибачук А.В. Трансформації стоматологічної галузі за період незалежності України та їх вплив на доступність стоматологічної допомоги. // Медичні перспективи. – 2022. – №1. – с. 184 – 192.
20. Ашаренкова О.В. Особливості клінічного перебігу та діагностики герпесасоційованої багатоформної ексудативної еритеми / О. В. Ашаренкова // Oral and General health. – 2022. - Vol.. - № 2. – Р. 35-39.
21. Компресійно-дислокаційна м'язово-суглобова дисфункція скронево-нижньощелепних суглобів. Диференційна діагностика. Лікування / О.В. Рибалов, П.І. Яценко, О.І. Яценко, П.О. Москаленко ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : АСМІ, 2019. - 111 с.

17. Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmue.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmue.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Силабус з дисципліни “Хірургічна стоматологія” обговорено та затверджено на засіданні кафедри хірургічної стоматології (протокол №1, від “26” серпня 2026 р.).

Відповідальний за курс професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ
(підпис)

Завідувач кафедри (підпис) професор ЗВО Сергій ШУВАЛОВ